

ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ
(УКРКООПСПЛКА)

Чернівецький кооперативний економіко-правовий коледж

Розглянуто та затверджено на засіданні
циклової комісії загальноосвітніх дисциплін
Протокол № 1 від 29.08.2016р.

Голова циклової комісії
_____ С.М. Лугова

Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

072 Фінанси, банківська справа та страхування

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

081 Право

123 Комп'ютерна інженерія

181 Харчові технології

241 Готельно-ресторанна справа

242 Туризм

Дисципліна: "Біологія"

Курс I

Лекція 40

Лекція-узагальнення

Тема лекції: Підсумкове заняття.

Навчальна мета: показати актуальність біологічних знань, розглянути методи науки, виявити значення біологічної науки і її місце в системі біологічних знань; розкрити сутність життя, вміння відрізнити живе від неживого.

Виховна мета: виховувати працьовитість, зацікавленість, формувати науковий світогляд.

Розвивальна мета: спонукати до пізнавальної, наукової, творчої діяльності; розвивати самостійність, творче та логічне мислення; сприяти пробудження зацікавленості до вивчаючої дисципліни; розвивати цікавість, допитливість, вміння порівнювати й аналізувати відому інформацію.

Методична мета: використання презентації на занятті як засобу активізації процесу навчання.

Технічні засоби навчання:

- Мультимедійний проектор

Наочність:

- Картки із завданнями.

Література

Основна

1. Біологія: 10 кл.: Підруч. для загальноосвіт. навч. закл.: рівень стандарту, академічний рівень / П.Г. Балан, Ю.Г. Вервес, В.П. Поліщук. – К.: Генеза, 2010. – 288с.
2. Загальна біологія: Пробн. підруч. для 10 кл. серед. загальноосвіт. навч. закл. / М.Є. Кучеренко, Ю.Г. Вервес, П.Г. Балан, В.М. Войціцький. – К.: Генеза, 2001. – 160с.

Додаткова

1. Біологія: Навч. посібник / А.О. Слюсарев, О.В. Самсонов, В.М. Мухін та ін., За ред. та пер. з рос. В.О. Мотузного. – 2-ге вид., випр. – К.: Вища шк., 1997. – 607с.
  2. Загальна біологія: Підр. для 10-11 кл. / Ю.І. Полянський, О.Д. Браун, М.М. Верзілін та ін.: За ред. Ю.І. Полянського. – 21-ше вид. перероб. – К.: Освіта, 1993. – 272с.
1. Французький вчений, який запропонував термін «біологія» (Жан Батист Ламарк)
  2. Хто вперше сконструював мікроскоп і відкрив клітинну будову рослинних тканин? (Роберт Гук.)
  3. Який вчений вперше побачив під мікроскопом бактерії та одноклітинні тварини? (Антоні Ван Левенгук.)
  4. Який німецький зоолог сформулював основні положення клітинної теорії? (Теодор Шванн)
  5. Цей чеський вчений установив основні закономірності спадковості. (Грегор Мендель.)
  6. Назвіть англійського вченого, який створив теорію природного добору. (Чарльз Дарвін)
  7. Хто заклав основи зоології та вперше в історії впорядкував знання про природу, виділивши основні її компоненти? (Арістотель)
  8. Кого вважають батьком ботаніки? (Філософа Теофраста)
  9. Який вчений вперше зробив анатоμο-фізіологічний опис людини? (Клавдій Гелен)
  10. Хто із вчених відкрив велике і мале кола кровообігу? (Вільям Гарвей)
  11. Хто запропонував принцип подвійних назв рослин і тварин? (Карл Лінней)
  12. Цей видатний американський генетик створив хромосомну теорію спадковості. (Томас Морган)
  13. Який вчений відкрив існування вірусів? (Д.І. Івановський)
  14. Закон гомологічних рядів спадкової мінливості сформулював російський генетик і селекціонер ... (М.І. Вавилов).
  15. Вчення про ноосферу, як новий стан біосфери створив ... (В.І. Вернадський).
  16. Подвійне запліднення у рослин відкрив український вчений... (С. Навашин).
  17. Дослідив будову ланцетника відомий український зоолог... (О.О. Ковалевський).
  18. Видатний хірург, заклав основи топографічної анатомії та оперативної хірургії... (М.І. Пирогов).
  19. Інфекційне захворювання, яке приводить до загибелі печінкових клітин і порушує всі функції печінки відкрив... (Сергій Боткін).
  20. Захисні функції лейкоцитів відкрив російський біолог... (Ілля Мечников).
  21. Видатний хірург-кардіолог, який запропонував модифікацію апарату штучного кровообігу та протезів клапанів серця... (М.М. Амосов).
  22. Нормальна температура тіла 36, 6⁰ Цельсія. Якою буде нормальна температура тіла людини в тропіках, в Америці? (Нормальна температура тіла буде однакова в будь-якій точці земної кулі.)
  23. З чого виготовляється сахарин? (З кам'яновугільної смоли.)
  24. З чого видобувається йод? Чому він так називається? (З морських водоростей. Назву одержав від грецького слова, яке у перекладі означає «фіолетовий».)
  25. З чого видобувається риб'ячий жир? (З печінки тріски)
  26. 26 . Які зуби виростають останніми? (Зуби «мудрості»)
  27. Які вітаміни потрібні для повного і раціонального харчування? (А, В, В₁, В₂, С, D.)
  28. Чому йодом змащують лише край рани, а не всю рану? (Попадаючи на пошкоджену тканину, йод викликає опіки.)

29. В назвах яких ліків зустрічаються назви нот? Які ці ноти? (Амі-до-пірін, па-ре-горік, піра-мі-дон, синто-мі-цин, суль-фа-де-мі-зин.)
30. В яких продуктах найбільше вітаміну С? (В плодах шипшини і в ягодах чорної смородини.)
31. На скільки градусів t^0 у спеку нижча в лісі, ніж у полі? (3,5⁰)
32. Чому горіхи не можна гризти зубами? (Пошкоджується верхній шар зубів – емаль.)
33. Які речовини входять до складу нашої їжі? (Білки, жири, вуглеводи, вітаміни, мінеральні солі, вода.)
34. У скільки разів менше пилу в зоні зелених насаджень, ніж на вулицях міста? (У 2-3 рази)
35. Звідки походить назва «гігієна»? Що значить вираз «бути панацеєю»?
(– Умілий лікар Давньої Греції Асклепій мав дочку по імені Гігія – ім'я її дало назву науці про здоров'я – гігієні. Гігію зображували юною дівчиною, яка тримає у лівій руці чашу, з якої п'є змії. Ця чаша стала пізніше емблемою медицини.
– Ім'я другої дівчини Асклепія – Панацея, яка лікувала від усіх хвороб, стало вживатись у значенні універсального засобу лікування будь-яких хвороб. Пізніше – уявний універсальний засіб, який ніби допомагає в усіх випадках.)
36. Як протягом доби змінюється зріст людини? Коли він найбільший? За рахунок чого він зменшується? (Ранком. За рахунок стиснення хрящових прокладок між хребцями.)
37. Як називається стан, який порушує повноцінне функціонування організму? (Хвороба)
38. Яке відчуття є кращим доказом існування води? (Спрага)
39. Нестача якого елемента в людському організмі призводить до карієсу зубів? (Кальцію.)
40. Результат споживання недоброякісних продуктів. (Харчове отруєння)
41. Будь-яка ненормальність. (Патологія)
42. Один з методів профілактики інфекційних захворювань. (Щеплення)
43. Використання рослин для лікування та профілактики різних хвороб. (Фітотерапія)
44. Глибоке ураження імунної системи та її недостатність, спричинене ВІЛом. (СНІД)

Викладач _____ І.В. Фенюк